VI. évfolyam. Celldömölk, 1904. december 25. 52. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Előfizetési ár: . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil. . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, „Sas“-szálloda, 5-ös számu szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

Karácsonyi gondolatok.

Hivjuk a karácsonyt, várjuk a karácsonyt, nagy szükség van a karácsonyra. Vigasztalan szenvedők vagyunk, boldogtalanok a földi téreken, nincsen hitünk, kevés a reményünk s a szeretet is csak fogalom előttünk, a mellyel senki sem él, amely mindenütt kicsinyléssel találkozik. A szeretet már egyenesen ki van átkozva, ki van közösitve. Humanizmusról csak irnak as emberek, emberszeretetről csak beszélnek az emberek, de emberséges cselekvésről szó nincs....

Hogy is legyen? Kufár ez a világ Önérdek bogozza mindenkinek a cselekedetét. A hatalmas, az anyagi javakban duskáló kihasználja a tehetetlent, a szegény meg azt szeretné, hogy a gazdagok megosztanák javaikat velük. Örökös dulakodásban, civódásban él az emberiség. Egyenlőek akarnának lenni, akiket sem rang, sem születés, sem vagyon egymástól nem különböztetne meg. Leakarják dönteni a választalat ember és ember közt, de azt nem gondolják meg, hogy ennek kivivását csak egy ügyes hadifogással lehetne biztositani.

Egy ügyes taktika célra vezetne. Szeretettel, szeretetteljes bánásmóddal kellene közeliteni az embereknek egymáshoz; — szeretettel kellene lekenyerezni a gyülölködőket, a lázitókat, a felforgatókat. A szeretet izzó sugaraival kellene bevilágitani a sötét pinceodukba, a földalatti üregekbe, barlangokba, füstös, nedves hajlékokba, hol az élet hajótöröttjei, a sors elhagyottjai tanyáznak. De nem cinikus körmönfontsággal ám, se szemfényvesztéssel, se szemforgatással, hanem emberséges igyekezettel. Megkövesült hagyomány a hizelgés, a jóságmutatás, az alszenteskedés a szegények viskóiban. Az éhesek ma már nem telnek be üres malaszttal. Az éhezőknek ma már érettük való tett kell, tett, amely lendit a dolgukon, tett, amely nemcsak reményleni engedi a napsugarat, hanem be is szivárogtatja a vizes falak közé. Nevetséges a bőség szaruját csak mutogatni, ha abból egy haszontalan papirmasé sem hull alá.

Hasonlóképp tesznek igy karácsonytájban is, A békesség napján igazán békeséget akarnak adni, a szeretet ünnepén az igazi szeretetet akarják kultiválni. De csak ezen a két napon. A boldog karácsony estén, kevés kivétellel, a szegények valamennyiének meggyujtják a karácsonyfát. A gyermek, az ő bohó, korlátolt eszével, ha szegény családnak a poronytya is, ha egész esztendőn át kenyérrel, meg rántott levessel táplálkozott, meglátván a diszes fenyőgalyat, azt hiszi megvalósult álmának álma.

Azonban a proletár szülőt csak ilyenkor fogja el az aggodalom, ilyenkor csorog alá könnyüje, mikor látja, mikor tapasztalja, mily csodálatos szép is, jó is az élet, ha elül a gond, ha pihen a nyomor, ha dőzsöl a jólét, ha mosolyog a sziv. ha tapsikol a gyermek a sok csecse becsének, lim-lom cifraságnak, papirkatonáknak. Egy pillanatra

TÁRCA.

A halál küszöbén.

Még az éjjel; — mondta az orvos, — nem mozdulhat, nincs hozza ereje.

Fehér párnán nyugszik viasszhalvány, beesett arca, csak szeme alatt mutatkoznak nagy vérvörös foltok; orcái elaszottak, orra éles, mint a halotté. A vállak kiátsanak a takaró alól — nem férfivallak ezek már — csak bőrrel takart csontok. Az erőtlen karok elterpeszkednek a takarón — olyan vékonyak, mint a gyermeké és hosszuak, mint a sétabot. Nem emelheti fel őket, nem fordithatja egyik oldalról a másikra — a borzasztó betegség elsenvesztette minden erejét.

Igy fekszik itt és alszik. Melle zihál, minden lélegzetét köhögés kiséri.

Ferenc az ágy mellett ül, aggódva figyeli öcsese arcát — a rettenetes halálhörgésre már

ben könyek csillognak, nem fojtja el zokogását

Igy szenvednek ketten a szegényes szobában — az egyik aludva, már félig átszellemülve, a másik könyező szemekkel őrködve öcsese álma felett.

Öreg este. Künn zivatar és eső csapdossa az ablakot; vihartompitotta ütések hallatszanak a közeli toronyról — kilencet üt az óra. A szobacskát egy lampa komor és gyér fénye világitja meg, mert a lampát fehér üvegharanggal takarta be Ferenc, a festő és rá apró képecskéket és vázlatott vetett.

Most a beteg hirtelen nagy erőfeszitéssel kissé félrehajtja fejét — fölébred és kinyitja szemét. Ferenc azonnal vidám arckifejezést erőltet magára.

„Ne aggodjál, testvér,“ vigasztalja, „nyárra megint egészséges leszel, az orvos mondta.“

A beteg mosolyog; a remény e gyenge sugara tartja még benne a lelket. De csakhamar ismét eltunik a mosoly, arcáról látszik, hogy valamit-mondani akar, tekintetében valami kérdés rejlik, ami fontosabb, sokkal fontosabb neki felépülésénél. Arcán láthatólag mutatkozik az a kin, hogy beszélő képességét nem tudja visszanyerni, ajkai egyre mozognak, tudeje minden erejét

De ebből a nagy erőltetésből nem lesz szó — Ferenc egészen lehajtja fülét öcsese ajkához, — soká, hosszu, kinos percekig. Még egyre remegnek a beteg ajkai és Ferenc fájdalmas várakozással lesi, hogy a hörgésből csak egy szót kivehessen. Majd ugy tetszik neki, mintha megértette volna ezt a szót: „Szinház“? amit hangosan ismétel. Öcsese réveteg tekintetü szemében fény csillog.

„Még nem tértek vissza, Frigyes, még csak kilenc óra. De egy óra mulva — egy óra mulva megtudhatsz mindent, te szerencses költő! Egy óra mulva itt lesznek s elmondják neked sikereidet. Fényes dicsőséget fogsz aratni, — ugy-e?

A beteg boldogan mosolyog és Ferenc észrevéve, hogy szivesen hallja, ha erről beszél,

„Első szinmüved öcsém,“ folytatja. Minő siker és taps lesz! Bárcsak mi is ott lehetnénk, ugy-e?“ Erőltetve nevet, visszafojtja a sirást.

Lassan mulik az idő. Ferenc folyton beszél, hiszen látja, milyen jól esik ez szerencsétlen öcsesének. Künn tombol a szél és az eső verdesi az ablakot; most a zivatar süvöltését ismét áthatja a közeli toronyóra tompa hangja. Tizet üt. A lépcsőről lépések hallatszanak — a beteg meghallotta, szeme örömben uszik.

siet, hogy kitárja.

A két jóbarát belép. Ledobják felöltőiket.

„Titkoljátok előtte, mily veszedelmes az állapota! Sugja nekik Ferenc.

Ezalatt rettenetes izgalom fogta el a sze-

Schmidthauer- Igmándi keserüvíz, reggelenként fél pohárral használva, magában gyors és nagyszerü sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivó-kurát gyomor és hólyagbajokban, ugyszintén elkövéredés, szivelhajasodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganatnál, cukorbetegség, csuz és köszvenynél stb. sem közeitik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást ne fogad el. — Utasitási mellékelve van. — Kapható Kiscellben Nagy Gy szerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 f, félüveg 30 f. — Az egy

rózsába pirkul a halvány arcszín, de a másik percben már ismét elkomorul, mert ez a gyönyör, tudja, hogy muló semmi, tudja, hogy porszemnyi aranyos minta abból az életből, amilyennek ő az életet elképzeli. El van rá készülve, hogy karácsony multával ismét előkerül az élet nélküli élés. A jómódúak ugyan tovább folytatják a megkezdett ezeregyéj meséit karácsony után is, de ők, a páriák, csak emlékezhetnek rá.

Igaz hitet meritenek a meggyujtott mécsesek álkalmával, reményt is szakiranak a zöld tűleveiü fáról, a szeretet is beülteti csiráit a szivbe, a názárethi kis Jezus gondoskodik arról, hogy ez a szent ünnep, a a királyi fenségtől egészen le az utolsó egzisztenciáig mindenkinek kedves legyen.

Az Isten-ember valóban isteni ajándékot adott az embereknek. Örök ige gyanánt hozta nékünk a szeretetet, amelynek üdítő ezerjófüvét bár nem élvezzük a maga hamisitatlan tisztaságában, de amelynek éltető meleget várja minden halandó. Várjuk azt a szeretetet, melyet a betlehemi csillag jelez nekünk, hogy nem messze már, hogy közeledünk feléje, minden karácsonykor öntözzük azt a reményt, hogy nem mindig lesz egyivásu az idő, lesz kor, midőn az ezüstös aranyos szabadságlák nem fognak cserben hagyni bennünket, a szabadság születése napján fog teljes szinpompájában ragyogni, égni, tündökölni.

Ma a szabadság egy szép álom, módosnak épp ugy, mint kevésbé módosnak. Árva gyermekként él az emberek szivében, küzdenek érte, problémáznak fölötte, épitik, rontják, alapozzák a fundamentumot, de a munka hiábavaló, az emberek nem értek rá. Tülekedők, ügyes stréberek harcolnak a szabadságért, lepel az, mely önző céljaikat takarja. Mig a szabadságból uzsorakamatot huzgálnak, facsarnak ki, addig nem lesz szabadság.

A szabadságnak csak akkor csaphatunk ünnepet, ha a karácsonyt állandósitjuk. Ha az egyik napot épp ugy átlengi a karácsony magasztos szelleme, mint a másikat. Ha Istennek minden napján azok a kis fehérszárnyu angyalok lágy, zengzetes dalnájára hallgatunk, melyből a szeretet, a jóság, a nemesség ezüst hárfa hangon csilingel a fülünkbe. Erre az égi dallamosságra kezünk mintegy imára kulcsolódik, a világ vásári zaját feledjük, a köznapi bajokat elfeledjük, sirvermet ásunk a gyülölködésnek s a béke és szeretet szép gyümölcsét élvezzük . . .

Ezért hivjuk a karácsonyt, ezért várjuk a karácsonyt, ezért van szükségünk a karácsonyra!

HIREK.

Horpadt siron.

Horpadt siron, korhadt kereszt tövében
Egy őszi rózsa varja éjjelét . . .
E sir haló virága rejti el még
Keblén az élet egy parány jelét.

Alul — hová csüggedt fejét lehajtja —
A végtelen mélységü ür fogad,
A nyugtalan lelkek végső hazája,
Hol összeérnek napkelet s nyugat . . .

Az őszi bús fagyos szél lelkemig hat . . .
Remegnem kell . . . A vér fejembe száll . . .
Megráz az árva rózsa hervadása,
Megráz az oly sokszor kivánt halál . . .

S ilyenkor kételkedni kezd az elme: —
Ott, hátha a sziv ott lent sem feled?!
S mi lesz a sorsa a lázas kebelnek,
Nem lelve ott meg azt, akit szeret?!

És lázasan vergődni, félni kezdek,
Érzem, hogy csak hitvány porszem leszek,
Érzem, hogy nincs magam fölött hatalmam
Hogy — nem gondolkodom, csak érezek . . .

Károlyi Gyula.

— **Lapunk** a jelen évben az utolsó szám lévén, tisztelettel kérjük hátralékos vidéki előfizetőinket, a hátralékok beküldésére és az előfizetések mielőbbi megujitására.

— **Olvasóinknak**, lapunk barátainak és munkatársainak boldog karácsonyi ünnepeket kivánunk!

— **Hirtelen halál.** Siklós Lajos, Singer Ferenc celli mészárosmester kocsisa, kedden reggel a „Korona"-szálloda istállójában, minden előzetes betegeskedés nélkül hirtelen, szivszélhüdés következtében elhunyt.

— **Pártmozgalmak.** A kiscelli választókerületben ugy a függetlenségi, mint a szabadelvü párt részéről megindult a pártszervezkedés. A függetlenségi 48-as Kossuth-pártnak ezidőszerint még *nincs* hivatalos jelöltje. Jelöltekül emlegetik: *Ugron* Ákost, ki harom elkuson át képviselte a kiscelli választókerületet és gróf *Zichy*-Ráfaelt, gróf Zichy Jenő fiat. A szabadelvü párt ujból dr. Maróthy László, jelenlege mellett foglal állást. Maróthy László dr. országos képviselő a héten két napig időzött Cellben, amely idő alatt párthiveivel értekezett.

— **Elhunyt szinésznő.** A nálunk is jól ismert Fehér Károly szinigazgató felesége, szül. Medgyaszai Vilma asszony hétfőn a bpesti Mária-utcai Klinikán ahol gyógykezelték, 42 éves korában elhunyt.

— **Bizalmatlansági nyilatkozat.** Egyházaskeszö község képviselő-választói nyilt-levelet intéztek a kerület képviselőjéhez, dr. Maróthy Laszlóhoz, melyben mostani politikai magatartását elitélik. A nyilt-levélben egyuttal üdvözlik a szövetkezett ellenzéket, a nemzet erdekében vivott harcukért.

— **Vasutasok táncvigalma.** A M. Á. V. kisc lli alkalmazottai Kisceliben, a Korona-szálloda termeiben 1905. január hó 7-én saját egyletük javára zártkörü táncmulatságot rendeznek. Belépti-dij: személyjegy 2 korona, családjegy 3 korona. A zenét Sárközy Géza zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hiriapilag nyugtáztatnak.

— **Eljegyzés.** Wendler István helybeli M. Á. V. géplakatos eljegyezte Berzsenyi István korábban itteni, jelenleg körmendi M. Á. V. szivattyu-gépész kedves leányát, Gizellát.

— **Felolvasás.** A kiscelli kath. legényegylet mult vasárnap ünnepélyes taglelvételt s ezzel kapcsolatban felolvasást rendezett. Pintér József k. mihályfai lelkész, helyettes elnök, szép beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, majd ének és szavalat következett. Szentimrey Márton nyug. főgymn. tanár gyönyörü, hazafias érzelemmel megirt felolvasást tartott. — Megható volt az uj tagok felvétele után az összes tagok fogadalmi tétele az alapszabályokra. Elnök záróbeszéde és ének zárták be az emlékezetes ünnepélyt. Mint halljuk, ugyancsen egyesület január havában mükedvelő előadást fog rendezni. A nagy sikerünek igérkező előadásra előre is felhivjuk a közönség figyelmét.

— **A megszöktött szerelmes pár Amerikában.** Megirtuk lapunkban nemrég, hogy Scheiber Lajos magasii lakos megszöktette szerelmesét, Löwy Bertát. A szerelmes pár a napokban irt levelet a haragos öregeknek, e levélben tudatják az „öregekkel", hogy szerencsesen megérkeztek az uj világba és ott házasságra léptek, kérik a szülők áldását. Azt hisszük, a megtörtént dolgon már nem lehet változtatni, igy az öregek majd csak elküldik áldásukat Amerikába és a haragos örömapák itthol is kibékülnek.

— **Apagyilkosság.** Két gyermek, a 17 esztendős Gotthard Jenő és a 16 esztendős Gotthard Albert, ez év augusztus 4-én édesapjukat, Gotthard János győrvari jómódu gazdalkodót megölték. A rettentő tragédia onnan keletkezett, hogy Gotthard János özvegységre jutván, egy fiatal leany iránt heves szerelemre gyuladt és emiatt arvait elhanyagolta, majd őket elkergette a haztól. E brutalis tette miatt az árvaszék megfosztotta az apai hatalomtól is, A mondott napon, augusztus 4-én, mikor Gotthard János eljegyzését tartotta, a két idősebb fia elment hozzá s arra kérte, hogy az ő és három kisebb testvéreik ruháit adja ki nekik. Az embertelen apa rátámadt gyermekeire, ezek védekeztek s dulakodás közben, mig Gotthárd Jenő apját lefogta, Albert elővette a kését s azzal agyonszurta az öreget. A szombathelyi esküdtek a héten a két boldogtalan fiut bünösnek mondtak ki a halálthozó sulyos testi sértés elkövetésében s a biróság Gotthard Albertet 1 évi és 9 hónapi, Gotthárd Jenőt pedig másfélesztendei fogházbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

— **Szarvas helyett** ló. A napokban Szentmiklósfa község hatarában, éjnek idején, satoros olah cigányok szabadjára eresztették lovaikat és azok a vetésekben lakmároztak. Valószinü szarvas lesen volt valamelyik orvvadász, ki a vetésen legelésző lovakat szarvasnak nézte és egyet közülük le lőtt. A cigányok a lövésre nyomban lovaikhoz futottak, de az orvvadász elmenekült. A cigányok másnap a község biróhoz mentek és azt mondták, hogy lovukat Kiss Dezső szentmiklósfai lakos, vadászati bérlő lőtte le, kit megidézni kértek. A birónál megjelent Kiss Dezső, igazolta, hogy azon éjjel nem volt ki vadászni, a cigányok azonban nem tágitottak s veszélyes fenyegetések között 50 koronat csikartak ki Kiss Dezsőtől. Hogy ki lőtte le a cigányok lovát, [illegible]

— **Becsületsértési per a malacokért.** Közönségünk előtt már eléggé ismeretes az a becsületsértési per, amely a „mesterségesen" hizlalt malacok miatt támadt Mészáros János szállodás és ifju Tory György között. Ez ügyben pénteken volt a targyalas a celli kir. járásbiróságnál, amely alkalommal Szabó Imre, itélkező kir. járásbiró, Mészáros János szállodást, ifju Tory György ellen levélben elkövetett becsületsértésért elitélte 20 korona pénzbirságra, a felmerült ügyvédi költségek megfizetésére és az itéletnek a „Kemenesvidék"-ben való közzétételére. Mint halljuk, a pervesztes Mészáros János, pénteken este, törzsvendégei számára nagy malacszoárét rendezett, jelezvén ezzel, hogy a pervesztesség őt legkevésbé baetja.

---

rencsétlen beteget. Melle még hevesebben zihál, arcáról tisztan lathatni azt a kinos vergődést, hogy beszélni, mozdulni akar, de nem tud. Ajkai rezegnek, csak egy szót rebegne el! De csak idomtalan, érthetetlen hangok törnek ki belőle.

„Hallatlan siker"! Hallatszik egyszerre két hang.

A költő szemei kitágulnak, száját feltárja és egész testén remeg. Hörgésébe hirtelen rekedt, zokogó hangok vegyülnek. Barátjai az ágy mellé állnak.

»Üdvözlek, jó Frigyesem«! Kezdi az egyik

»Ujjongtak és tapsoltak, mintha tudták volna, hogy ezzel örömet szereznek néked. Kihivtak a lámpák elé, minden felvonas után hatszor-hétszer. Szerencsekivánatokat hozok néked barátaidtól, az egész világtól«!

Frigyes átszellemülten mosolyog — sir és nevet egyszerre. Ugy látszik, egészen elolvad [illegible] Ferenc ismét lehajtja fulét a beteg ajkához s onnan alig érthetően hangzik; »Többet«!

A jóbarát ismét beszél és referál; dicséri, magasztalja a költő darabját; elmondja minden egyes jelenet hatását; a két testvér hallgatja, mig a másik látogató a sarokban sir. Ekkor már Ferenc sem türtőztetheti magát, elforditja arcát, s ő is sir. Azután a sarokba huzódik a könnyező barát mellé.

„Még az éjjel, mondta az orvos"! nyögi.

A beteg költő arca pedig sugárzik az örömtől és szeme csillog. Künn sivit a szél és eső verdesi az ablakot. A toronyóra tizenegyet üt.

— **Országos vásárok.** Celldömölk nagyközségben 1905. évben tartandó heti- és orsz. marhavasárok a következő napokon tartatnak meg: Január 5-én, február 9-én, március 2-án heti marhavasar kirakodas nélkül; március 13 án országos marhavasár kirakodassal; április 6-án, május 4-én heti marhavasár kirakodas nélkül; május 16-án országos marhavasár kirakodassal; Junius 8-án heti marhavasár kirakodassal, julius 6-án. augusztus 3-án heti marhavasár kirakodas nélkül; szeptember 1-én országos marhavasár kirakodással; szeptember 7-én, október 5-én heti marhavasár kirakodas nelkül; október 24-én országos marhavasár kirakodassal; november 2-án heti marhavasár kirakodas nélkül; december 7-én heti marhavasár kirakodassal. Minden csütörtökön hetivásár, sertés-felhajtassal.

— **Lapunk** mai számához fél iv melléklet van csatolva.

— **Ritka alkalom.** A Bertány-féle szombathelyi ékszer-üzlet összes raktáron levő arany, ezüst, ékszer, óra és minden ezen szakmába tartozó árutárgyait a felszámoló bizottság becsáron, esetleg azon alóli arban végeladas utján szabad kézből eladja. Az áruk egy tömegben, avagy kiválasztandó csoportokban, végül egyes darabonkint is eladatnak, Szombathelyen Berzsenyi Dániel-utcai üzlethelyiségben.

— **Az „Egyetértés" 1905-ben.** Ez a 39 év óta fennálló regi 48-as politikai napilap, mely most dr. Papp Zoltan orsz. képviselő szerkesztésében jelenik meg, egészen uj köntöst öltött, uj életre ébredt visszaszerződtette régi neves munkatársait és sokszoros lelkesedéssel küzd céljaiért.

Ingyen adja minden előfizetőjének az Egyetértés minden hónapban, a Hevesi józsef és dr. Falk Zsigmond által kivaló gonddal és izléssel szerkesztett „Magyar Szalon" cimü szépirodalmi folyóiratot. Ezenkivül nagy ünnepi mellekletek, bőséges irodalmi rész, külön kiadások soha se maradnak el ezen tökéletes gondosan szerkesztett független irányu, minden magyar szellemü ujsággal, melynek vezetőcikkeit az ország első politikusai, szépirodalmi részét legjobb iróink irjak. A szerkesztő üzenetek az előfizetők jogi tanacsadója, orvosa vezető kalauza. A Divat Szalon-t, a ház asszonya negyedévi 2 kor. kedvezményes áron kapja.

Legcélszerübben postautalványon lehet előfizetni negyedévre 10 kor. 1 hóra 3.60 korona. Kedvezményes ar a.l. tisztviselők, papok, tanarok, jegyzők részére negyedévre 7 kor., 1 hóra 2.40 kor. Budapest, IV., Varmegye-utca 11.

— **A szölőfelujitási kölcsön az ingatlan elárverezése esetén.** A szőlőfelujitásra adott kölcsön és járulékaira nézve az ingatlan birói árverése esetében az 1881. LX. t.-c. 180. § a c.) pontja alkalmazandó akkor, de csak akkor, ha a szőlőbirtok árverési vételárára történik a kielégitési sorrend megállapitása. A kuria erre vonatkozó legujabb döntése igy szól: A másodbiróság végzése megváltoztattatik és az elsőbiróság végzésének az a rendelkezése, mely szerint az elárverezett szentgyörgymezei 601., 1393. és 1461. sz. tjkvi betétben foglalt ingatlanok vételara a 15, 16 és 17 alatt csatolt kimutatások alapjan felszámitott 1197 korona 32 fillér, 941 korona 93 fillér és 593 kor. 63 filler, összesen: 2781 korona 89 fil. kitevő szőlőfelujitasi kölcsönkövetelések előnyös tételként sorozása megtagadtatott, hagyaték helyben, mert a szőlőfelujitásra adott kölcsön és jarulékára nézve az 1896. V. t.-c. 12. § végbekezdése szerint az ingatlan birói árverése esetében az 1881. LX t.-c. § c.) pontja alkalmazandó ugyan, ha a szőlőbirtok arverési vételárára történik a kielégitési sorrend megállapitása, habár a birtoklapon a kölcsönösszeg bejegyezve nincs is. Minthogy azonban az idézett 12 § csak a szőlőbirtokra vonatkozóan határozza meg, hogy az ily kölcsön a birtokon fekvő oly terhet képez, mely birói árverés esetében a szőlődézsma, urbéri és más hasontermészetü válsággal azonos elbánásban részesül és minthogy az elárverezett szentgyörgymezei 601., 1393. sz. tjkvi betétbe felvett ingatlanok, szántók és a kir. kincstár pedig azt nem állitja, hogy ezen ingatlanok is szőlőbirtokok és hogy téves a tjkvi megjelölés, sőt felfolyamodásában maga azt adja elő, hogy a kölcsön nemcsak a szőlőföldek, hanem az összes ingatlan hitelképességére adatott és ez alapon a kérdéses ingatlanokra is egyetemleges jelzalogként bekebelezetett a kir. kincstár ezen nem szőlőbirtokok árverési vételárara felszámitott követelésének előnyös tételként sorozását a törvény alapjan nem igényelheti, az a körülmény pedig, hogy a vonatkozó kimutatásoknak jegyzett rovatában ezen ingatlanok tjkvi betétszámai is bejegyeztettek, a kölcsönkövetelés előnyös tételként sorozására alapul nem szolgálhat.

NYILT-TÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.)

Nyilatkozat.

A „Kemenesvidék" e hó 18-iki számában Günsbergerger Lipót aláirásával »A XX. század humanizmusa« cim alatt megjelent közleményre nézve mi polemiába nem bocsatkozunk. Nehogy azonban az olvasóközönség a cikk által félrevezettessék. felvilagositasul közöljuk, hogy a kiscelli izr. temető, mely a szent egylet tulajdonat képezi, alapszabályai értelmében 40 koronáért bocsájtja a sirhelyeket hitsorsosai rendelkezésére. Vannak azonban a szent egylet tagjai számára fenntartott sirhelyek, melyekért az egyleten kivül allók az alapszabályok szerint 200—500 kor.-ig terjedő árt tartoznak fizetni. Mi tehat csak az alapszabályok által előirt rendelkezések szerint jartunk el, mikor ily fenntartott sirhelyért 300 koronát követeltünk.

Egyébként pedig kijelentjük, hogy megbiztuk ügyvédeinket, hogy a becsületsértő kifejezések miatt a cikkiró ellen a bünvádi feljelentést tegye meg.

Celldömölk, 1904. dec. 24.

Hiller Mór
Weisz Kálmán
Németh Márkus
Kohn Sándor
Csillag Salamon.

„MILLENIUMTELEP" NAGYÖSZ

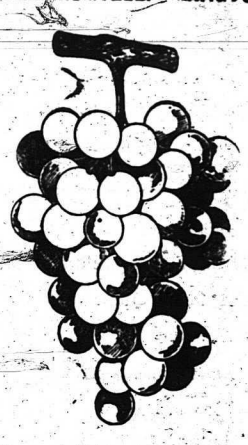

Legolcsóbb árak! Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

— **Könyvnyomda** és papirkereskedésnek megfelelő helyiség a belvárosban keresztetik. — Ajánlatok e lapok kiadóhivatalába intézendők. 2—3

Önkéntes árverés.

Celldömölkön az „ANGYAL"-vendéglőben folyó évi *december hó 29-én, csütörtökön*, önkéntes árverés tartatik. Ez alkalommal árverésre kerül különböző *szobabutorok, konyha felszerelés, pince berendezés* és a vendéglő *üzleti felszerelése*.

Ezen önkéntes árverésre, ezennel meghivom a venni szandékozó t. közönséget.

Özv. Matisz Pálné,
vendéglős
CELLDÖMÖLK.

Férfiaknak

karácsonyi és uj évi ajándékul legalkalmasabb

egy toilett-készlet,

mely all: 1 darab fésü, 1 darab ruhakefe, 1 darab fogkefe, 1 darab bajuszkefe és 1 darab kézmosókefeből és ez mindössze csak

98 krajcár.

Kapható: **Klapper Fülöpnél**
CELLDÖMÖLK.
(Bárány-vendéglő bérházában.)

Mindennemü finom kefeáruk és egyéb háztartási kefe és seprők dus választékban kaphatók.

Nagy karácsonyi és ujévi vásár!

SPIELER EDE üveg- és porcellán-raktára

— KISCELL (Szentháromság-tér.) —

Dus választék mindennemü porcellán, majolika-, kőedény- és üveg-tárgyakban, tükrök, képek, keretek, álló- és függőlámpák, evő-, ivó- és mosdókészletekben, kinai ezüst evőeszközök, kenyérkosarak, süteménytálak, bádog-, kézi- és falilámpák és különféle arckép-állványok.

Elvállal mindennemü épület üveges munkát, ugyszintén képek keretezését a legszebb kivitelben és legolcsóbb áron.

Francia-babák nagy választékban.

Karácsonyi és ujévi dus választéku, nagy

gyermekjáték-raktáramra

különösen felhivom a t. szülők b. figyelmét.

Számos látogatást kér, tisztelettel

SPIELER EDE.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a kiadóhivatal.

NÉMET MARKUS

uri és női divatáru-kereskedőnél

CELLDÖMÖLK

karácsonyi és ujévi vásár

már megkezdődött!

Ez alkalommal áruba bocsátott divatos árucikkei példátlanul olcsók, de sohasem a minőség rovására.

Semmi selejtes áru!!!

Csak *kifogástalan minőségek*; melyért a cég minden tekintetben szavatosságot vállal.

Egyetlen bevásárlás elegendő annak igazolására, hogy szolid árucikkek és

olcsó árak

tekintetében versenyen kivül áll

Szenzáció!

Lowenstein J. és fiai üzletében,

Kiscell és Pápa.

Ezennel felhívjuk a m. t. közönség b. figyelmét dusan felszerelt raktárunkra. Mielőtt karácsonyi és ujévi bevasarlasait eszközölné, tekintse meg üzletünket, hol a legalkalmasabb *karácsonyi és uj-évi* ajándékoknak megfelelő különböző árucikkekből nagy mennyiség van felhalmozva, mely a nálunk már megszokott rendkivüli olcsó áron lesz eladva.

Tessék figyelni!

Szövetáruk.

Egy női ruhára való gyapju-szövet 1.49 frt.
" " " egész finom 1.93 "
" " " tenniszpárget 1.70 "
" egész finom kozmanosi par. 1.43 "
Egy férfi ruhanak való szövet 1.95 frt
" " " finom 4.57 "
" " egész finom 5.97 "

Kalapok, sapkák.

Férfi kalapok 1.35 frt.
Férfi-sapkak 25 és 35 kr
Gyermek-kalapok 58 és 94 kr.

Férfi- és gyermek-ingek.

Férfi ingek puha melle. 1.25 frt.
" " " szines 99 kr.
Gyermek-ingek 85 "
" " " puha mellel 1.03 frt.
Férfi trikó-ingek 58 és 69 kr.
" trikó-nadragok 59 és 68 "

Vegyes áruk.

Női ingek trikóból 59 és 71 kr.
" nadragok " 64 és 73 "
Gyermek-trikók 28 krtől feljebb
Ajándéknak alkalmas nagy Smyrna-utánzatu szobaszőnyeg 4.98 frt.
Nagyobb 5.48 "
Futószőnyeg métere 12. 34 és 40 kr.
Egy vég ajándék-vaszon 1.61 frt
Egy vég vász. 3.86, 4.50 és 4.78 frt
" " " siffon 4.96 "
" " " kanavaszon 4.48 és 4.97
6 drb. törülköző 94 kr.
12 drb. selyemszélu zsebkendő 99 "
Bluz selyem métere 58, 70, 87 és 99
6 pár női kötött harisnya 1.07 kr.
6 par férfi " " 77 "

Cipő áruk.

Férfi bőrcipő, cugos 2.40, 2.60 frt.
" " füzős
" cipő box v. sevró füz. v. cug. 3.80
" " lakk 4.30 frt
Női cipő, cugos 1.60, 2.40, 2.60 "
" " füzős 1.80, 2.40, 2.60 "
Női box füzős cipő 2.80 és 3 frt
" sevró " " 3.30 és 3.40 "
Női gombos c. sevró v box 3.60 "
Posztóból bőr v. lakkszeg. 1.50, 2.50 "
Kivágott, lakkból spangni nélkül 1.50 "
" " dupla spangnival 1.80 "
Gyermek-cipők 20—25 számig 1 frt.
" " —28 " 1.35
" " —34 " 1.85

Férfi inggallérok 5 soros csak 12 kr.
" kézelők párja, szines " 18 "
" " " fehér " 20 "
Nyakkendők minden szinben 18 krtól.

Gyermek-játék óriási választékban, meglepő olcsó áron.

Diszmű-tárgyak meglepően csinos, elegáns kivitelben!!

Eladó szőlővessző.

1,000.000

— szokványminőségü fásojtvány —

különböző fajokban,

Riparia, Portalis, Solonis, Rupestris Monticola alanyon.

Kapható: **Frisch László**

szőlőbirtokosnál

TAPOLCA, (Zala m.)

Nagy pénzmegtakaritás!

Karácsonyi és uj-évi ajándékok

!!! bevásárlásánál !!!

Ruhakelmék, mosóáruk, pargetok, selymek, kalapok, nyakkendők, olcsóbbért, mint bárhol!

1 korona bevásárlásnál saját fénykép után életnagyságu művészies kivitelü fénykép kedvezmény. *Számos elismeres a kitünő kivitelért.*

A n. é. közönség partfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Blettler L. Pál

divatkereskedő,

— CELLDÖMÖLK —

SZEIFERT JÓZSEF POZSONY

Halászkapu-utca 4. sz.

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti **Diana fegyverekből** ugyszinte célszerü **Hemmerle-féle fegyverekből,**

J. P. Sauer u. Sohn cég **Krupp Frigyes-féle** különleges acélcsövü **fegyverekből,**

eredeti gyári árakon.

Legujabb!! Browning-fel. 12 ömb. ered. gyári áron azaz 225 kor.-ért nálam kapható.

Cs. és kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számu vadászati es tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség! **Saját lövölde!**

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállitás alkalmával vadászfegyvereim és vadászeszközök az egyeduli aranyérmet nyertek

Nyomatott a kiadótulajdonos »Vörösmarty«-könyvnyomda és hirlapkiadó-vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1904.

Karácsony.

Megszületett!

Megszületett! Oh, örvendezz világ,
Büszke zsolozsma keljen ajkadon —
Szálljon a tömjén, fakadjon virág,
Bár hóval födve minden völgy-halom.
Örvendezzél, mert ime testet ölt
Az eszme újra .... Rajta, rajta hát!
Zengjed szerte — hogy megrengjen a föld
A dicsekvésbe fult halleluját! . . .

De ajkad néma s arcod oly rideg,
A csodás eszme sulya im lenyom —
Parány vagy, aki porba elvegyül
S nem tud repülni büszke szárnyakon.
Ki hulló vére szentelt zálogán
Megváltani jött tenger vétkedet,
Eszmekörödben, amely szük, silány,
Az Isten-eszmét ime retteged!

Megszületett! Mért e halotti csend
A bünök sötét, sivár éjjelén?
Az árny tünik . . . És ime ott dereng
Az ég ivén uj, tiszta égi fény . . .
Megszületett! Oh, örvendezz világ,
Zsolozsma zengjen völgyön-halmon át —
Szálljon a tömjén, fakadjon virág,
Ajakad fennen mennydörögje hát
A dicsekvésbe fult halleluját!

Pákots József.

Vihar.

Künn fergeteg van, zugva bontogatja
Sötét szárnyát zord fellegek csapatja.
Kis ablakunk a zápor veri egyre,
Száguld a szélvész, ki a végtelenbe,
Dördül a mennybolt haragos zenével
S hogy ránk sötétül zordonan az éjjel:
Meleg fészkünkbe, csöndes kis szobánkba
El-elsuhan fájó emlékek árnya . . .
Ha kivül koldus kocogtat szerényen:
Nyiss ajtót neki, én kis feleségem!

Jöjjön be hozzánk, dideregve, éhen,
Bujdostam én is álmatlan az éjben.
Bolyongtam én is elhagyottan, árván,
Be sokszor volt az utcaköve párnám . . .
Harmat füröszött, dér takart fehéren
Nyiló pagonyban, erdők rejtekében . . .
S csak egyre üzött, kergetett tova
A sujtó sors suhogó ostora. —
Ha kivül koldus kocogtat szerényen:
Nyiss ajtót neki, én kis feleségem!

Jöjjön be hozzánk, hadd mondom neki,
Az én szivem is csordultig teli . . . .
Mi benne forr, bennem is ég a láng,
Ugyanegy felhő árnya hullt ránk,
S ha ki is tisztult már az én egem,
De azt a multat nem feledhetem, —
S nem is felejtem, mig egy is akad,
Ki hontalan jár ablakunk alatt.
Ha kivül koldus kocogtat szerényen:
Nyiss ajtot néki én kis feleségem!

Még békén jönnek. Ma még koldusok
Az éhező, a rongyos milliók.
Ma még reszketve tartják jobbjukat,
Mely holnap tán már halált osztogat.
Dagad az az . . . ma szük a medre még,
Holnapra tán bömbölve veti szét,
Ma góggel áll utunkba még a gát,
Holnapra örvény jelzi csak nyomát
. . . S ha kivül koldus kocogtat szerényen,
Nyiss ajtót néki, én kis feleségem!

Szilágyi Ferenc.

Legenda a fenyőfáról.

Karácsonyi mese.

Réges-régen történt, akkor, amikor a jó Isten a világot teremtette. Ugy-e bizony, hogy ez elég régen volt? A föld puszta volt és sivár. A jó Isten föl akarta ruházni selymes füvel, lombos fával, tarka virággal. Intett a kezével s egymás után támadt elő a földből a déli pálma, a karcsu jegenye, a susogó tölgy, a bókoló füz, a sok pompásnál pompásabb gyümölcsfa. — És mosolygott a jó Isten és egymásután sarjadt elő a pihés pázsit közül a tömérdek gyönyörü virág: a büszke rózsa, a szemérmes ibolya, a hónál fehérebb liliom és a fürtös gyöngyvirág. És mind hálásan mosolyogtak vissza a jó Istenre, hogy őket ilyen szépen megteremtette.

Akkor azt mondta a jó Isten:

— Édes fáim, szép virágaim, megteremtettelek benneteket, hogy viruljatok és illatozzatok és árnyékot és gyümölcsöt adjatok az embereknek, akiket azután fogok megteremteni s akik élni fognak az egész világon. De én azt akarom, hogy nektek is jó dolgotok legyen.

Nosza, rajta, válasszátok ki magatoknak a föld kerekségén azt a helyet, ahol élni akartok. Először is halljuk a pálmát: — hol akar gyökeret verni?

A pálma meghajtotta kevély fejét az Ur előtt és felelé:

Én ott akarok élni Teremtőm, ahová legmelegebben tüz a napsugár és ahol a nyár örömei nem szünnek meg soha. Nem akarom, hogy leveleimet letépje az ősz, nem akarom, hogy megcibáljon a kegyetlen téli szél. — Virulni akarok örökké!

— Te nem is olyan rosszul választottál, mondta a jó Isten. Legyen hát neked a te kivánságod szerint. Elhelyezlek téged a dél legforróbb tájékára. Hát te, terebélyes tölgyfa, hol akarod kiterjeszteni a sürü ág-bogodat?

Felelt a tölgyfa:

— Én társaságban akarok élni, uram! Azt akarom, hogy testvéreim, a többi lombos fák mind körülöttem éljenek, zöldeljenek az erdőségben, amiben csillogó csermely fakad; s amelynek tisztásain kis őzikék játszadoznak. — Lombjaink közt madár fészkeljen, madár daloljon, közöttünk mindig békesség honoljon!

Az Ur kegyesen bólintott.

— Legyen neked a te kivánságod szerint! S most halljuk a büszke jegenye-cserfát: — hát ő mit akar?

Felelt a jegenye urfi:

— Mi tagadás, Atyám, én egy kicsit kiváncsi vagyok. Állits engem az utak mellé, ahol a vándorok járnak-kelnek, utasok kocsija csörömpöl. Ott aztán felnyujtanám a nyakamat magasra: hadd lássam, ki jön, mi jön már megint arra felé? . . .

A jó Isten erre is csak mosollyal felelt s teljesitette a jegenye óhajtását. Most a füzfa-kisasszonyra került a sor:

— Én, — felelt a füzfa-kisasszony kegyes meghajtással, — viz partjára szeretnék kerülni. Fényes verőfényben, nyájas holdsugárnál nézegetném magamat a viz sima tükrében.

— Ej ej — mondá a jó Isten. — Milyen hiu is vagy te füzfa-kisasszony! Hanem hát legyen ugy, ahogy akarod, kijelölöm a te helyedet a csobogó, hullámzó vizek partján . . .

És igy tovább, fünek, fának betöltötte a szive vágyát a mindenható, hogy hol akar élni, bimbózni és virágozni? Elhelyezte a gyümölcsfákat a zöldelő lankákra, hegyek oldalába, ahol mentve vannak a süvöltő széltől; elültette a virágokat bokrok alá, fák tövébe, kertek közepébe, ahol ápoló kéz vigyáz reájuk, szép leányok jönnek majd értük, bokrétát, menyasszonyi koszorut füznek belőlük . . . Ej, de nagyszerü is lesz a dolguk . . .

Csak egy fa van még hátra, aki szerényen félrehuzódott a sorból, mikor az Ur kegyelme minden növénynek kijelölte a maga helyét. Ez a szerény fácska a fenyőfa volt.

— Kicsi fenyőszálam, egyszerü gyermekem a fák pompás rokonságában, hát neked mi az óhajtásod, melyik tájat választottad a kerek világnak?

A fenyőbokor minden kicsi tűlevélkéje reszketett az alázatosságtól, mikor az ég és föld Ura elé járult.

— Azt mondád az imént, édes Istenem, — rebegé halkan, hogy embereket is fogsz a világra teremteni, akik ellepik majd a föld egész kerekségét. Nos, akkor laknak majd emberek nemcsak a forró déli ég alatt, ahol örökös a nyár, de a hideg északon is, ahol fagyasztó viharok száguldoznak. A melegebb égtájak embereinek már lesz pálmájuk, mindenféle fájuk, bokruk, viráguk, de mit csinálnak a zordon észak lakói? Honnan vesznek egy kis melegitő tüzifát? Kopár legyen ott minden és kietlen? — Engedd azt, én Uram, Istenem, hogy én felhuzódhassak Észak ormaira, majd csak eltengődöm valahol a sziklahasadékokban . . . Hadd legyek én az észak szegény embereinek vigasztaló, enyhetadó fája.

Az Ur kiterjeszté kezét a fenyőfa fölé:

— Legyen neked a te kivánságod szerint! Eredj a zordon, fagyos magaslatokra, verj ott gyökeret a kemény sziklába, koszorúzd meg a rideg bércéket! Szived sugallata jó és nemes és én megáldalak téged ezért azzal, hogy győztesen dacolj ott fagygyal és orkánnal. Bármily csikorgó, kegyetlen is ott a tél: te azt meg ne érezd, hanem zöldeljen a lombod hervadtlanul, örökké, akár a ragyogó délnek büszke pálmája!

II.

S a kicsi fenyőfa fogta magát s ment, elvándorolt a messze, magas északra, ott akart tanyát verni a meredek ormon. Azt mondta a vén szikla:

— Mit keres én rajtam ez a hitvány gizgaz? Én bizony nem eresztem a testemre a gyökereit!

S a fenyőfácskának bizony nagy fáradságába került, mig a gyökérszálait belopta a sziklahasadékokba, hogy egy kis életerőt szivhasson a földből.

Felkerekedet a szélvész:

— Mit akar itt ez a csenevész forgács? Kitépem, elsodrom az óperenciás tengerig!

S haragosan rontott neki a fenyőfácskának, ugy, hogy annak minden erejével meg kellett kapaszkodnia, hogy a gonosz förgeteg ki ne csavarja, messze ne sodorja.

Megrázza havas szakállát a tél apó:

— Mit? Idegen a birodalomban, a hol csak jégvirágnak szabad teremni? Várj csak vakmerő jövevény, majd adok neked!

S teli rakta a fenyőfácska ágait, levélkéit fagyasztó, gyilkos zuzmorával, hogy a szegény kis áldozat csak ugy diderget. Keservesen gondolt arra, sogy milyen jó dolga van a többi fának, virágnak, akik az aranyos verőfényben melegszenek, dalos madarakat rengetnek-ringatnak . . . .

És jöttek a szegény emberek, fejszékkel felfegyverkezve. Vágták, irtották a fenyő-erdőt, tüzet raktak belőle s lángjainál melengették elgémberedett tagjaikat. De igy ő betöltötte hivatását, életadó meleggel szolgált a fagyos tájék lakóinak, habár ezért tüzhalált is kellett szenvednie.

III.

Évek teltek-multak el mig a többi fa virult és vigadott: a fenyő csak sanyargott. S keserves sóhaj kelt a galyai közt:

— Jó Istenem hisz ez mégis elviselhetetlen!

Fagyoskodás az életem, tűz a halálom! Szabadits meg, Uram, szenvedéseimtől! Vesszek el inkább a kietlen sziklán, egyetlen bokrom se nőjjön ki többé soha!

Fekete éjszaka volt. Az égen szikrázva, sziporkázva ragyogtak a csillagok. A távolból, a magasból, mintha ének hallatszott volna: oly lágy, oly édes, a minő csak az angyal ének lehet. S az éjszaka feketeségét gyöngéd hajnalpir váltotta fel s fényes angyal szállott át a zuzmorás erdő felett. S a merre szállt, jótékony melegség terjedt a nyomában, ugy, hogy a fenyőágakról leolvadt a csillogó zuzmora.

S a fényes angyal leszállott a fenyőfa elé és azt mondá neki:

— Türtél és szenvedtél, feláldoztad magadat az emberekért, jó kis fenyőfa! Ime, meg lesz jutalmazva a te türésed és jóságod és önfeláldozásod! Mert ma született a világra a Megváltó, aki örömet és áldást hoz a türőkre, szenvedőkre! Meg fog ő téged ajándékozni olyan tavasszal, aminőben egy fának sincs része soha! Megfürdet ő téged olyan fényességben, aminő dél pompás pálmájára sem ragyog! S megáld téged olyan termőssel, aminél gazdagabbat nem hoznak a viruló Ielek legtávolabb gyümölcsfái soha!

S meglibbentek az angyal aranyszárnyai s eltünt az ég küldötte az éjben. A fenyőfa reszketett a megilletődéstől és az örömtől . . .

IV.

De zughatott aztán a szélvész, csikoroghatott a hideg. A fenyőfa az örökön süvöltésében is hallotta az angyal biztatását. A tél fagyában is érezte szárnyai melegét. Várta az ő megigért tavaszát, mely szebb lesz, mint minden más fáé a világon . . .

S íme, jöttek az emberek, elvitték a fenyőfát a városba, jó meleg, fütött szobába. Gondos, becézö kezek feleaggatták ágaikat mindenféle tarka holmival. Gyémántpor volt a harmata, alatta kincs, nagy garmada. S a gyümölcse, a virága: jaj be édes, jaj be drága! Arany alma, arany dió, gyertyácska rajta, millió!

Egyszerre kitárult a szoba ajtaja, ahol a fenyőfácskát ékesitették. A nyitott ajtón betódult a gyermeksereg: hogy táncoltak, hogy ugrándoztak a kincsektől görnyedő fa alatt! Ez nem győzött fickándozni, az letérdelt imádkozni; apa, anya ölelkezett, jó fenyőfa örvendezett.

S eszébe jutott az angyal szava, aki neki bőséges jutalmat igért önfeláldozó szenvedéseiért. Igaza volt az Ur küldöttjének: ilyen édes bübájos tavasza egy fának sincs a világon, mint a fenyőnek szent karácsony napján.

Künn, az éjszakában, egybeolvadt a harangszó s az angyal-ének. Az égen fellobogtak a csillagok. A fenyőfán fellobogtak a gyertyák. A karácsonyfa minden kicsi tülevele reszketett a boldogságtól, az üdvösségtől . . .

Ez a fenyőfa legendája.

Legenda a szivekről, melyek fájnak és szenvednek; legenda a szegényekről, akik nyomorban sinylődnek; legenda, hogy bizzanak és reméljenek, elhozza az ő fényes tavaszukat is az Ur, amint elhozta a boldogság ünnepét a jó kis fenyőfának . . .

Sas Ede.

Anica.

Irta KOHALMY BELA. —

Lucifer, az ördögfejedelem ott leskelődött, ott settenkedett a pokol előcsarnokában. Várt. kétes szuró szemei idegesen forgolódtak üregükben, látszott rajta, hogy nyugtalan, hogy valamit tervel, hogy tépelődik magával. Egyszerre irtózatos szélvihar ke'etkezett a mélységben s Lucifer óriás tömegü hóval, jéggel egyetemben egyetlen rettenetes lökéssel a földre pottyan. Borzongva, dideregve razta le magáról a reá tapadt jeges havat, bátortalan pillantással nézett körül a tájékon, hogy nem látta-e valaki s aztán félig szégyenkezve, félig boszankodva odább támolygott.

Szürkület volt még, csak egyes halvány, fehér csikok tünedeztek fel a keleti égen s szürke némaságban a hó hullt csendesen.

Lucifer fázott, didergett, egy ideig csak ténfergett a nagy város sikátorain, tanakodott magával, de a süvitó szél gyorsabb gondolkodásra nógatta agyát: egyszeribe felvette egy törpe kóbold alakját, oldalára álomtarisznyát vásárolt és eltünt.

Anica, a külváros gyöngye, a rózsás arcu szép angyal még édesdeden álmodozott. Anica szép volt, mint egy frissen megpermetezett ibolya és virágillat lebt lába nyomában, ha végigsétált a külváros szük sikátorain.

Lucifer, a törpe kóbold alakjában, felebbentette a fehér csipkés ágyfüggönyt, s egy ugrással ott termett Anica vánkosán. Letelepedett szépen a pici vánkosra, aztán kezébe kapta vállán függő kis álomtarisznyáját, egy csipetnyi álomport hintett Anica szempilláira, aztán odahajolt füléhez és elkezdte suttogni:

— Anica, szeretsz-e táncolni?

— Szeretek, suttogta Anica.

— Eljössz-e a holnapután fóuri bálra?

— A fóuri bálra? — kérdé csodálkozva Anica. — hiszen még egy családi táncmulatságra sem mehetek el! Nincsen nekem sem selyem, sem fehér, sem rózsaszinü blúzom csak ez a szürke hamupipőke ruhám. Pedig, édes Istenem, ugy szeretnék már egyszer látni egy fényes bált, azt pedig, hogy részt is vehessek, mulathassak is, táncolhassak is, még kérni sem merném.

Anica — sugta a kóbold — ha szép fehér selyem csipke-ruhát adok, selyemtopánkákat, füledbe igazgyöngyöt, ruhádra annyi ékszert, hogy ragyogni fogsz, mint a nap és fényes fogat fog várni rád, mely elröpit téged, eljössz-e a holnapután fóuri bálra?

Anica arca egyszerre kipirult az örömtől, az elragadtatástól és sugárzó arccal sugta:

— Eljövök.

Harmadnap reggel Anica oft találta fehér csipke függönyös ágyacskája mellett a selyem-csipkés fehér ruhát a topánkákat, az igazgyöngy fülbevalókat, a tündöklő ékszereket és estére ott termett a fényes fogat és Anicát elröpitette a fóuri bálra.

A lépcsőházban ott várta már Anicát Lucifer a társalgó fiatal mágnások között. (Az ördögök mindenhová bejáratosak.) Mikor megérkezett Anica fogata, Lucifer otthagyta a társalgó mágnások csoportját és lesietett a fényes lépcsőház süppedő szőnyegein az előcsarnokba.

Anica, ahogy belépett a pompás előcsarnokba, szinte elkábult a vakitó fényességtől, de Lucifer odasietett és gyöngéd hangon megszólitotta: — Anica!

Anica felnézett, megismerte a hangot, s egy önkénytelen mozdulattal az ördög karjára füzte hófehér karját s felsietett a tündöklő táncterembe.

Ugyanaz a vakitó fényesség, pompa csak hogy itt táncoló fiatalság nyüzsgött s a féktelen ragyogást az ékszerek csillogás okozta.

És, Anica, — csodálatos — egyszerre visszanyerte nyugalmát, természetes báját, talán fel se tunik a megjelenése, ha Anica nem oly szép, mint a hajnal, s pici lába nyomán nem kél észbodító, édes virágillat!

— Anicát nézte és csodálta mindenki. — A társalgás megakadt, csak a zene halk ütemei hullámzottak, mint egy emberek közé cseppent tündér leányka. — De alig tekintett körül, már táncra kérte egy ragyogó ruhája fiatal fóur, s e perctől fogva nem tudott lepihenni, csak táncolt, és ujra táncolt, az egyik férfi a másik kezébe adta Anicát és a tündöklő teremben minden szem csak őt nézte és csodálta.

Egyszerre csak, elnémult a zene és Anica a tánctól felhevülve, égő, piros arcal végre lepihenhet.

Lucifer, mint gondolat ott terem és mulatatni kezdi, de Anica csak nem figyel oda. Álmatag, igéző tekintettel a terem másik végén egy délceg, sugár ifjura szegezte szemét; aztán csak oda sugta Lucifernek, pihegve, szépen kérő szemekkel:

— Mindenre kérlek téged, ami szent néked e világon, bárki legyen is az az ifju, mutasd be nekem ő vele akarok táncolni; csak vele;

Abban a pillanatban felhangzott a zene; Lucifer karonfogva jön az ifjuval és bemutatja Anicának.

A mámoros arc, égő szemek, rengő ajk, — megértették az ifjuval, hogy Anica kis szivecskéje megmozdult és hogy Anica már is rab, szépséges kis rab.

És Anica táncolt. Még tüzesebben, még hevesebben, mint azelőtt, ragyogó szép szemeit ráfüggesztette szép táncosára és csak nézte, nézte és már nem is törődött azzal, hogy őket mások is nézik, nem látott már semmit, csak az ifju két fekete szemét és gesztenye szin leomló hajfürtjeit.

Hajnalodni kezdett és Anica mégis mindig táncolt. — A mámor a jókedv már tetőpontra hágott, a szomszéd termekben durrogott a pezsgős üveg — s a gyönyörü, délceg ifju gyöngéden magához szoritva Anicát, elkezdett édes szavakat suttogni a fülébe. — Anica le nem vette róla szép szemeit és édes gyönyörüség hálójában vergődve, hallgatta a beszédet. Már azt se tudta, hogy hol van, s a délceg ifju kitáncolt vele a nagyteremből egy másik terembe. Anica pici karját a férfi vállára téve követé táncosát, s ott a kicsi, pompázó teremben az illattól, a mámortól megittasodva odahajtotta szép fejét táncosa vállára. És az ifju? Mit is tett volna mást a gyönyörü, a délceg ifju? Egy hosszu, édes szenvedelyes csokot nyomott Anica remego, lázas ajkára. Lucifer, az ördög messziről figyelte őket, s látta, amint megcsókolta Anicát az ifju — és kajánul mosolygott.

A kóbold pedig közelebb huzudva az álmodé füléhez csak tovább füzte az álmot.

S a szép álmodó tovább álmodta.

A bál után volt, — dél volt már, a gyönge sugaru nap belopódzott Anica hálószobájába és Anica felébredt. — Visszagondolt a ruhára, a topánkára, az igazgyöngyre, az ékszerekre s Anica boldogan mosolygott vissza emlékezésközben. aztán eszébe jutott a fogat, a fényes előcsarnok, a bálterem, a sok délceg ifju — s Anica csak mosolygott boldogan, de mikor az a gyönyörü ifju jutott eszébe, akivel hajnalig táncolt s mikor eszébe jutottak az édes suttogó szavak, aztán az ölelés és a hosszu, szenvedélyes csók, akkor egyszerre könny szökött a szemébe és sirt, sirt és zokogott keservesen, olyan volt a két szeme mint egy siró liliomerdő.

Végre is, a kóbold megsajnálta, Anicát a gyöngéd, édes teremtést, pici rózsakendővel elüzte az álomfelhőket, ujra vállára vette az álomtarisznyát, aztán illaberek, elillant s egy pillanat mulva már ott ténfergett, Lucifer, a törpe kóbold alakjából, visszavedlett ördög a nagy város sikátoros szük utcáin, a kora reggel munkába sietö emberek között. Anica pedig, kicsi kacsóival szemeit megdörzsölve körülnézett, keresztet vetett magára s örömtől ragyogó arccal hálálkodott a feszületnek, hogy az egész csak álom volt. A mamácska pedig már költögette, künn a konyhában szitva a tüzet: hogy Anica, Anica, ébredj, elég volt már az álmodozásból.

APRÓSÁGOK.

A divat kedvéért. „Miért sietsz oly nagyon?“ — kérdezi valaki barátját, aki egy csomaggal kirohan egy divatáru-kereskedésből. — „Uj kalapot vettem a nőmnek s sietnem kell, hogy mig hazajövök, ne kerüljon ki a divatból.

A kis hamis. „Ennek a borzasztó ruhafényüzesnek vége kell hogy szakadjon.“ — Az asszony: „Örülj, hogy ruháimat csak veled fizettetem meg.“

Ok és okozat. Apa: Hogy lehet az, ismét megbuktál? — Fiu: Tudod, apuska, megint volt vizsga.